31970L0387

10.8.1970. SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA L 176/5

DIREKTIVA VIJEĆA

od 27. srpnja 1970.

o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na vrata motornih vozila i njihovih prikolica

(70/387/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Skupštine,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora,

budući da se tehnički zahtjevi koje motorna vozila moraju ispunjavati u skladu s nacionalnim zakonodavstvima odnose, između ostalog, na njihova vrata;

budući da se ti zahtjevi razlikuju u državama članicama; budući da je stoga potrebno da sve države članice donesu iste zahtjeve kao dodatak ili umjesto njihovih postojećih pravila, kako bi posebno omogućile postupak EEZ-homologacije tipa koji je bio predmet Direktive Vijeća [1] od 6. veljače 1970. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na homolagciju tipa motornih vozila i njihovih prikolica, koja se treba primjenjivati na svaku vrstu vozila,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

U svrhu ove Direktive „vozilo” znači bilo koje motorno vozilo namijenjeno za uporabu na cesti, koje ima najmanje četiri kotača i najveću konstrukcijsku brzinu veću od 25 km/h, i njegove prikolice, uz izuzetak vozila javnog prijevoza, tračnih vozila, poljoprivrednih traktora te strojeva i komunalnih vozila.

Članak 2.

Država članica ne može odbiti dodijeliti EEZ ili nacionalnu homologaciju tipa vozila na temelju razloga koji se odnose na vrata ako ta vrata ispunjavaju zahtjeve određene u prilozima.

Članak 3.

Izmjene potrebne za prilagodbu zahtjevima Priloga kako bi se uzeo u obzir tehnički napredak donose se u skladu s postupkom određenim u članku 13. Direktive Vijeća od 6. veljače 1970. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na homologaciju tipa motornih vozila i njihovih prikolica.

Članak 4.

1. Države članice donose odredbe koje sadrže zahtjeve potrebne radi usklađivanja s ovom Direktivom u roku od osamnaest mjeseci od njezinog priopćenja i o tome odmah obavješćuju Komisiju.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 5.

Ova se Direktiva upućuje državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 27. srpnja 1970.

Za Vijeće
Predsjednik
W. ARENDT

[1] SL L 42, 23.2.1970., str. 1.

PRILOG I.

1. OPĆENITO

1.1. Konstrukcija vozila mora omogućiti potpuno siguran ulazak i izlazak iz vozila.

1.2. Vrata, ulazi i izlazi moraju se oblikovati tako da se mogu jednostavno rabiti bez opasnosti.

1.3. Vrata i brave moraju biti tako oblikovane da se može izbjeći bilo kakva nadražujuća buka dok se vrata zatvaraju.

1.4. Brave moraju biti oblikovane tako da se vrata ne mogu slučajno otvoriti.

2. BRAVE I ŠARKE (Zahtjevi za izradu i ugradbu)

2.1. Šarke vrata s ugrađenim šarkama (uz izuzetak sklopivih vrata), kad su na bočnoj strani vozila, moraju se ugraditi na prednjoj strani vrata u smjeru kretanja prema naprijed. U slučaju dvostrukih vrata, ovaj se zahtjev primjenjuje na vratno krilo koje se prvo otvara; mora biti moguće zaključati drugo krilo vrata.

2.2. Brave i šarke bočnih vrata osobnih vozila ([1]) moraju ispunjavati zahtjeve određene u Prilogu II. ovoj Direktivi.

3. STEPENICE (Zahtjevi za izradu i ugradbu)

3.1. Ako je pod vozila pri ulazu više od 700 mm iznad podloge, vozilo mora imati jednu ili više stepenica. Stepenica, ili donja stepenica ako ih je više, ne smije biti više od 700 mm iznad podloge i mora biti izrađena tako da sprečava opasnost od klizanja. Glavnina kotača, naplatci i ostali dijelovi kotača ne smatraju se stepenicama u smislu ove Direktive, osim ako postoje razlozi vezani uz izradu ili uporabu koji isključuju ugradbu stepenica negdje drugdje u vozilu.

([1]) Kategorija M_1 po međunarodnoj klasifikaciji određenoj u napomeni (b) Priloga Direktivi Vijeća iz članka 3. ove Direktive.

PRILOG II.

ZAHTJEVI ZA IZRADU I UGRADBU I ISPITIVANJA ČVRSTOĆE ZA BRAVE I ŠARKE NA BOČNIM VRATIMA ZA ULAZ ILI IZLAZ IZ OSOBNIH VOZILA

1. OPĆENITO

1.1. Brave i šarke moraju biti oblikovane, izrađene i ugrađene tako da pri uobičajenoj uporabi vozilo ispunjava zahtjeve ove Direktive.

1.2. Svaka brava treba imati privremeno zaključan položaj i potpuno zaključan položaj.

2. DOKUMENTACIJA I KOMPLETI BRAVA I ŠARKI KOJE TREBA DOSTAVITI PROIZVOĐAČ ILI NJEGOV OVLAŠTENI ZASTUPNIK

Proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik moraju dostaviti sljedeću dokumentaciju i serije brava i šarki:

2.1. nacrte vrata i njihovih brava i šarki u odgovarajućem mjerilu i s dovoljno detalja;

2.2. tehnički opis brava i šarki;

2.3. seriju od pet sklopova šarki po vratima. Međutim, u slučaju kad se isti sklopovi rabe za nekoliko vrata, dovoljno je dostaviti jedan komplet. Sklopovi šarki koje se razlikuju isključivo po tome što su izrađene za ugradnju na lijevu ili desnu stranu ne smatraju se različitim;

2.4. seriju od pet potpunih brava, uključujući mehanizam za aktiviranje za svaka vrata. Međutim u slučaju kad se ista brava rabi za više vrata, dovoljno je dostaviti jednu seriju tih brava. Brave koje se razlikuju isključivo po tome što su izrađene za ugradbu na lijevu ili desnu stranu ne smatraju se različitim.

3. ZAHTJEVI ZA IZRADU

3.1. **Brave**

3.1.1. *Uzdužno opterećenje*

Brava i ostali dijelovi mehanizma za zatvaranje moraju izdržati uzdužno opterećenje sile od 453 kp (444 daN) u privremeno zaključanom položaju i 1 134 kp (1 111 daN) u potpuno zaključanom položaju (Slika 2.).

3.1.2. *Poprečno opterećenje*

Brava i ostali dijelovi mehanizma za zatvaranje moraju izdržati uzdužno opterećenje sile od 453 kp (444 daN) u privremeno zaključanom položaju i 907 kp (889 daN) u potpuno zaključanom položaju (Slika 3.).

3.1.3. *Otpor na inercijsko opterećenje*

Brava se ne smije pomaknuti iz potpuno zaključanog položaja kad se uzdužno ili poprečno inercijsko opterećenje u oba smjera, od 30 g, primjenjuje na mehanizam zaključavanja, uključujući njegov mehanizam za aktiviranje.

3.2. **Šarke**

3.2.1. Svaki sustav šarki mora nositi vrata i izdržati uzdužno opterećenje od 1 134 kp (1 111 daN) i poprečno opterećenje od 907 kp (889 daN) u oba smjera.

4. ZAHTJEVI ZA ISPITIVANJE ČVRSTOĆE BRAVA I ŠARKI NA VRATIMA

Ispunjavanje zahtjeva iz točaka 3.1. i 3.2. provjerava se u skladu sa sljedećim:

4.1. **priprema ispitivanja, postupak i oprema za ispitivanje statičnih opterećenja**

4.1.1. *priprema ispitivanja*

4.1.1.1. **Šarke**

4.1.1.1.1. Ispitivanja se provode uz uporabu krutih sastavnih dijelova koji stvaraju geometrijske uvjete ugradbe potpuno zatvorenih vrata na vozilo.

4.1.1.1.2. Na tu se opremu primjenjuje u sredini između šarki:

4.1.1.1.2.1. propisano uzdužno opterećenje, okomito na os čepova šarki, smješteno u ravnini koja prolazi kroz tu os;

4.1.1.1.2.2. propisano poprečno opterećenje, okomito na ravninu određenu uzdužnim teretom i osi čepova, i smješteno u ravnini koja prolazi kroz tu os.

4.1.1.1.3. Novi sklop šarki rabi se za svako ispitivanje.

4.1.1.1.4. Slika 1. prikazuje ispitivanje sastavnih dijelova.

4.1.1.2. **Brave**

4.1.1.2.1. Ispitivanja se provode uz uporabu krutih sastavnih dijelova koji predstavljaju ugradbu na vozilo dva dijela brave, brave i mehanizma za zatvaranje.

4.1.1.2.2. Propisano opterećenje primjenjuje se na ovu opremu kako se ne bi prouzročila mehanička napetost. K tome, poprečno statičko opterećenje od 90,7 kp (88,9 daN) primjenjuje se tako da se u smjeru otvaranja pokuša odmaknuti brava od mehanizma za zatvaranje.

4.1.1.2.3. Slike 2. i 3. predstavljaju sastavne dijelove pri ispitivanju.

4.1.2. *Ispitni postupak i oprema*

Oprema iz točaka 4.1.1.1. i 4.1.1.2. gore ugrađuje se u ispitni natezni stroj s najmanjim kapacitetom od 1 500 kp (1 470 daN). Opterećenja se moraju postepeno povećavati do vrijednosti iz točaka 3.1. i 3.2. tako da brzina odvajanja čeljusti naprave ne prelazi 5 mm/min.

4.2. **Postupak za određivanje otpornosti brava pri ubrzanju**

4.2.1. Otpor pri otvaranju u oba smjera pod uzdužnim i poprečnim inercijskim opterećenjem od 30 g koje se primjenjuje u oba slučaja na napravu za otvaranje u smjeru njegova djelovanja određuje se dinamički ili analitički (Slika 4.), pri čemu se ne uzimaju u obzir:

4.2.1.1. sile trenja,

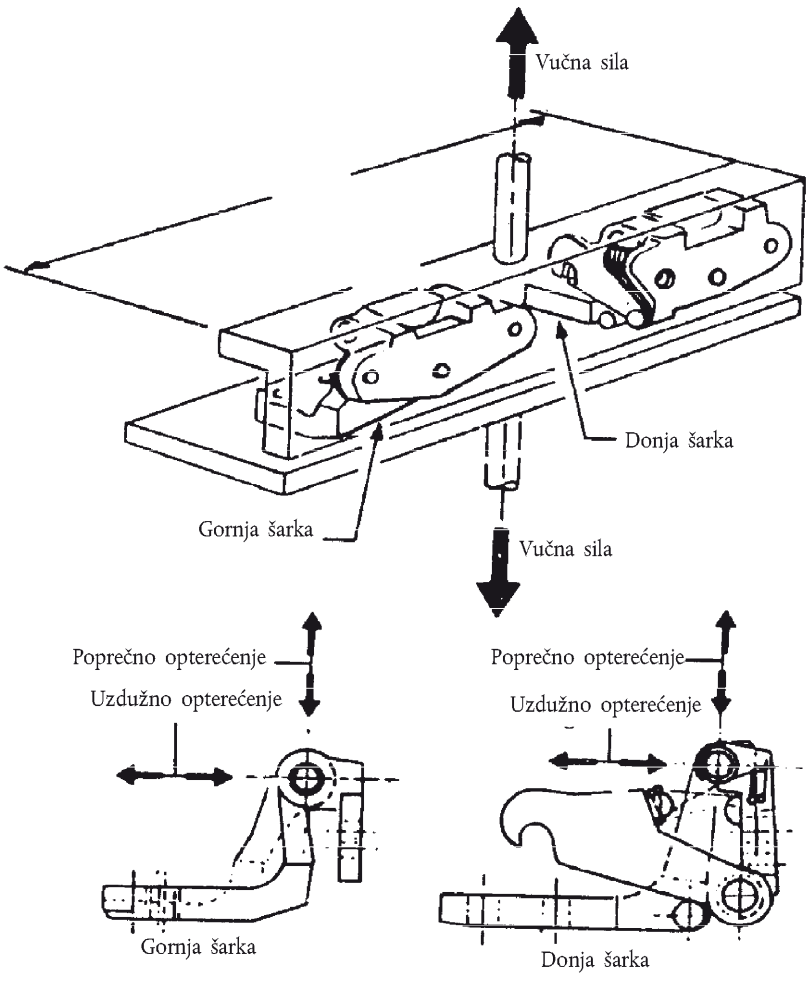
4.2.1.2. sastavni dijelovi ubrzanja sile teže koji drže bravu zatvorenom.

4.2.2. Naprava za blokiranje brave, ako postoji, ne smije se rabiti,

4.3. **Istovrijedni postupci ispitivanja**

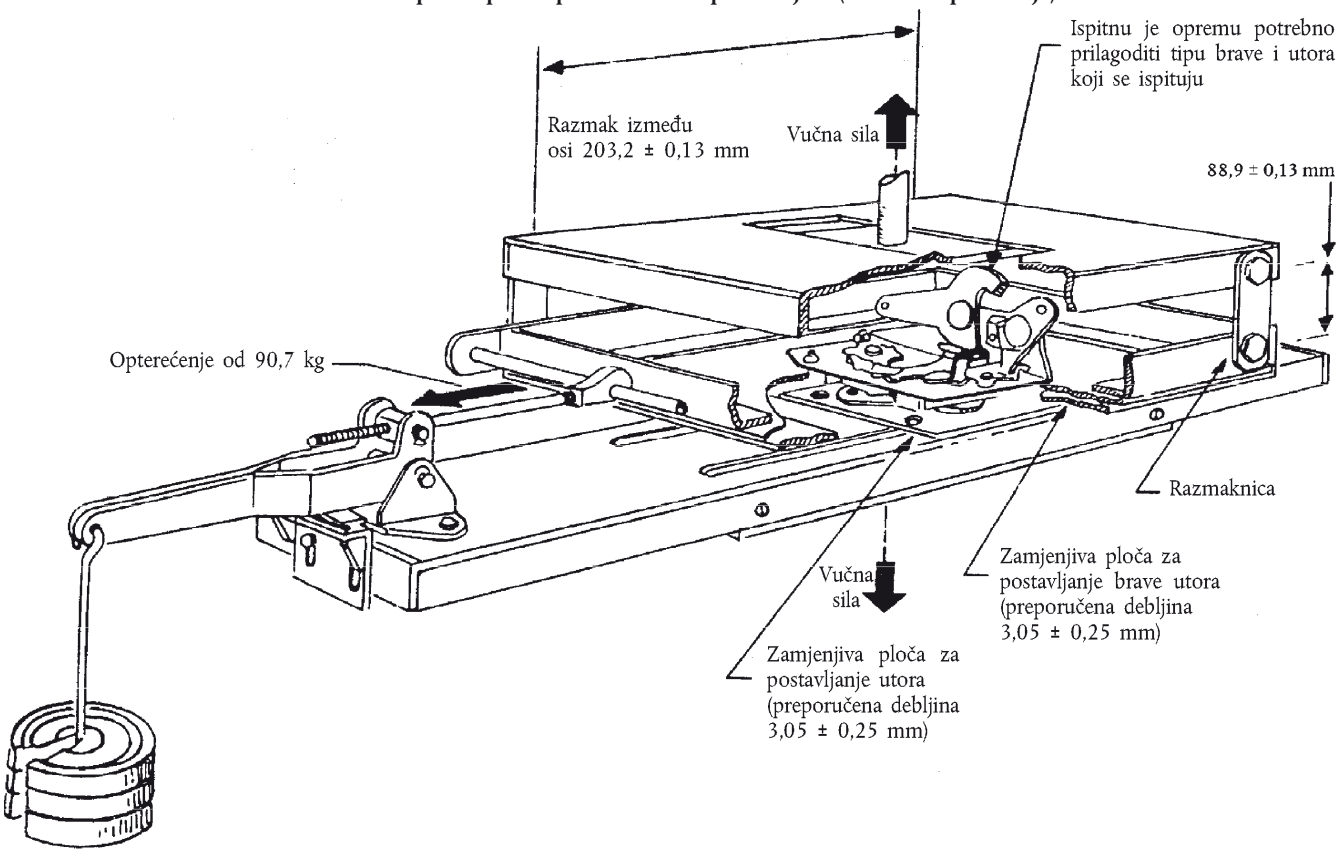
4.3.1. Dozvoljeni su istovrijedni nerazorni ispitni postupci, pod uvjetom da se rezultati iz točaka 4.1.2. i 4.2. gore mogu dobiti bilo u potpunosti zamjenskim ispitivanjem ili izračunom iz rezultata zamjenskog ispitivanja. Ako se rabi postupak koji nije opisan u točkama 4.1.2. i 4.2. gore, mora se dokazati istovrijednost tog postupka.

Šarka vrata — ispitna naprava za statično opterećenje (poprečno opterećenje)

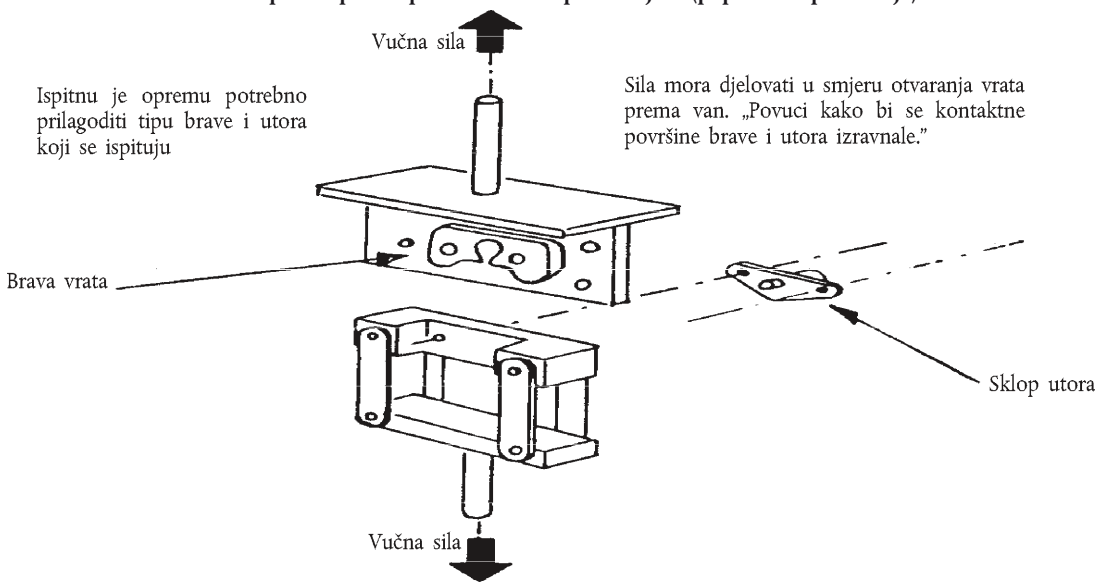
SLIKA 1.

Brava — ispitna oprema pod statičkim opterećenjem (uzdužno opterećenje)

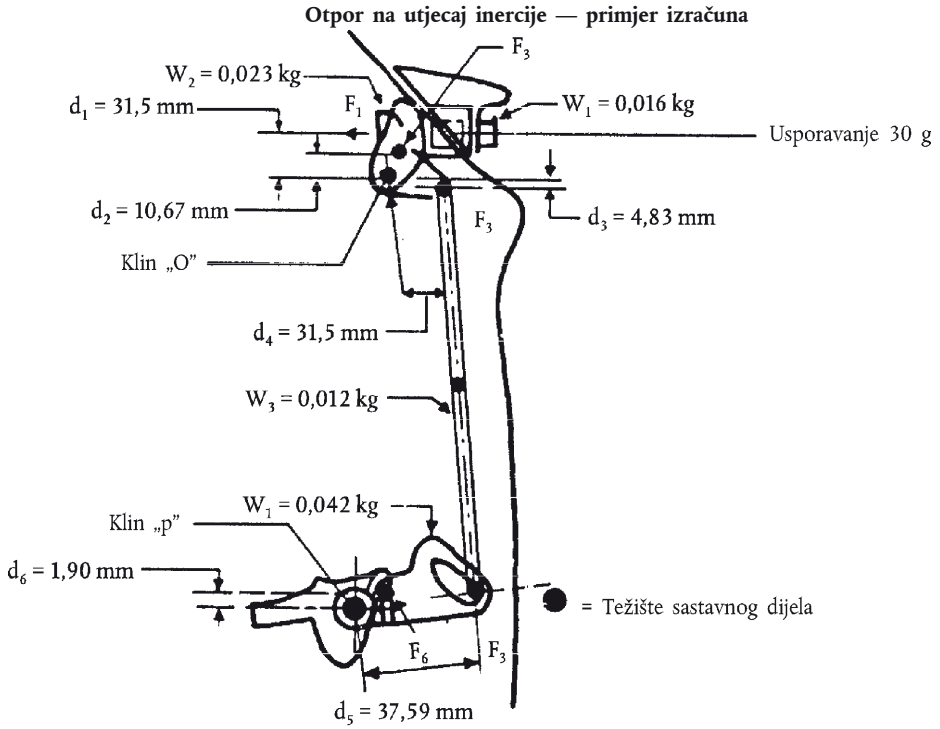

SLIKA 2.

Brava — ispitna oprema pod statičkim opterećenjem (poprečno opterećenje)

SLIKA 3.

SLIKA 4.

Primjer:

Sustav brave vrata podvrgnut usporavanju od 30 g

$F = M_a = \frac{W}{g} a = \frac{W}{g} 30\ g = 30\ W$

$F_1 = W_1 \times 30$ — Prosječno opterećenje na oprugu pritisnutog gumba
$= (0{\cdot}016\ kg \times 30) — 0{\cdot}454\ kg = 0{\cdot}036\ kg$

$F_2 = W_2 \times 30 = 0{\cdot}023\ kg \times 30 = 0{\cdot}68\ kg$

$F_3 = \frac{W_3}{2} \times 30 = \frac{0{\cdot}012\ kg}{2} \times 30 = 0 \cdot 184\ kg$

$\Sigma M_o = F_1 \times d_1 + F_2 \times d_2 — F_3 \times d_3 = 0{\cdot}036\ kg \times 31{\cdot}5\ mm + 0{\cdot}68\ kg \times 10{\cdot}67\ mm —$
$0{\cdot}184\ kg \times 4{\cdot}83\ mm = 7{\cdot}51\ mm/kg$

$F_5 = \frac{M_o}{d_4} = \frac{7{\cdot}51}{31{\cdot}5}\ 0 \cdot 238\ kg$

$F_6 = W_4 \times 30 = 0{\cdot}042 \times 30 = 1{\cdot}265\ kg$

ΣM_p = Opterećenje opruge jezičca ključanice $(F_5\ d_5 + F_6\ d_6)$

$= 45{\cdot}62\ mm/kg — (0{\cdot}238 \times 37{\cdot}59 + 1{\cdot}265 \times 1{\cdot}9)$

$= 45{\cdot}62\ mm/kg — 11{\cdot}36\ mm/kg = 34{\cdot}26\ mm/kg$